

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemai ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Uredništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

Vse dosedanje gg. naročnike, katerim naročnina poteče konec septembra in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr. Po pošti sprejeman " " 3 " —

Administracija „Slov. Naroda“.

Rusija in Avstrija

sta gotovo nekoliko dogovorjeni, kako ravnati se v reševanju, ali vsaj v prvem razreševanju orientalnega vprašanja. Naš cesar je rekel v svojem govoru, da vstanek v jugu Avstrijo v prvej vrsti zadeva, in tako proglasil, da bode Avstrija na čelu onih, ki bodo narejali tak red v kristijanskih turških deželah, da bode prihodnjic vstanek „neverjeten“, kakor je Schmerling rekel, ker ne bode več sila ali beda potiskala raji orožja v roke. Kako bode to delovanje, o tem se sedaj ne da govoriti. Gotovo je, da je v vseh planih neka nenavadna skrivnost, katero nam more le prihodnjost razkriti. Prvi del diplomatičnega delovanja je končan: konzuli niso vstašev na mir pogovorili, prinesli so na zeleno mizo le polno spomenic in pritožeb proti Turkom. Videti je, da bode sedaj na vrsti drugi del diplomatičnega delovanja, namreč pri velikej zeleni mizi, in res uže dunajska „Tagespr.“ poroča, da je Rusija na Dunaj poslala prijazno noto, v katerej nasvetuje konferenco na Dunaji, h katerej se povabi kot tretja cesarska velevlad tudi Nemčija. A Nemčija ima, kakor ravno zdaj Bismark v svojem listu „Reichsanzeiger“ prav ostentativno izjavlja, rekoč da to vprašanje Nemčijo ne zadevlje in da ona le želje družih dveh podpira, — samo posvetovalni glas, dobička baje ne išče, ker ga zemljepisno za njo vzhodu res nij. Torej ostaneti Avstrija in Rusija sami, ki bosti določevali o osodi vstašev zdaj še diplomatično. Ako se v drugej izdaji diplomatične akcije več ne opravi, nego se je v prvej s konzuli, kaj potem? Potem razsodi meč. Vprašanje je, ali ga bode potem tudi Avstrija potegnila? In kdor je cesarjev govor bral pazljivo, ta ne more

tega vprašanja na ravnost zanikati. Hrvatski „Obzor“ po pravici o tem cesarjevem govoru pišeč spominja, da je Napoleon III. l. 1859. avstrijskemu poslaniku samo rekel: žal mi je, da z vašim dvorom nijsem v najboljšem sporazumku; in na to je vsa Evropa znala, da bode grmenje topov odgovorilo. Tudi avstrijski car smatra vstanek z družimi očmi, nego turški, in uže to znamenjuje nekaj jednacega, kakor Napoleonov: žal mi je itd. Ko bi mej Avstrijo in Turčijo vladal dober sporazumek, ne bi se o vstanku niti spominjalo.

Slovenec od Turkov ujet.

Pri turškej Kostajnici je v noči 22. sept. se vnel hud boj mej vstaši in Turki. „Deutsche Ztg.“ ima o tem boji sledeča dva telegrama iz Kostajnice 23. sept.: Preteklo noč se je bila pri turškej Kostajnici bitka trajajoča štiri ure. Turki so vstaše v gozdu napali, a bili so nazaj vrženi. Dopoldne se je bitka ponovila, izid pa še nij znan. Na vozovih privražajo mrtve in ranjene v Kostajnico. Neki prostovoljec iz Ljubljane je od Turkov ujet. — Drugi telegram se glasi: V ponočnej bitki pri Prastih in Mrahevem polji, poldrugo uro od Kostajnice, palo je čez 150 Turkov. Vodje vstašev sta bila lajtenanta Trkulja i Karanji. Vstaši so zmagali pri denašnej bitki. Dozdaj se je 12 vozov z mrtvimi pripeljalo v Kostajnico. Ljubljanski od Turkov ujeti prostovoljec se piše Valent. Česen.

Omenjeni prostovoljec Valentin Česen, podčastnik v avstrijskej rezervi je res kakor smo pozvedeli, 15. septembra z malo četo 4 slovenskih tovarišev, zapustil Ljubljano ter se odpeljal v Sisek, od koder je še pisal v Ljubljano nekemu znancu, da bode v malo dneh prestopil turško mejo. Kakor se zdaj kaže, bil je v bitki v Kostajnici tako nesrečen, da so ga Turki ujeli. Bati se je, da ga kot vstaša usmrte po turško!

Da bi se hrabri naš junak, če še živi, turške smrti rešil, sta se slovenska poslanca dr. Vošnjak i dr. Zarnik precej, ko je došla vest o ujetji njegovem, v imenu njegovega očeta obrnila po telegrafičnem potu do nj. eks. grofa Andrassyja, ministra vnanjih zadev s prošnjo, naj blagovoli oteti Valentina Česna, ker je avstrijski državljan i člen avstrijske armade. Tudi do hrvatskega delegata g. Mat. Mrazovića se je odpeljal telegram naj gg. hvatski delegati osobno obrnejo se do ministra grofa Andrassyja v tej zadevi. Če nij prekasno, upamo da bode otet. Hrvatski listi o bitki pri Kostajnici nemajo nobenih poročil. Čudno! (Glej takoj telegram iz Zagreba, ki nam je došel ko je bilo to uže stavljeno. Ur.)

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz Kostajnice 25. septembra. [Izvirni telegram „Slovenskemu Narodu.“] „Pri Pastirovem in Kaleuderi je bil velik boj. Turkov je palo 200. Slovenskemu prostovoljcu Kovačiču iz Ljubljane so kruti Turki, ko je ranjen ležal, glavo odsekali. Drugi slovenski prostovoljec Mejač iz Ljubljane je od Turkov ujet. Slovenec Pogačnik je uže v bitvi pri Gradiški padel.“

Tu imenovani hrabri slovenski mladeniči so šli pred jednim mesecem prvi od Slovencev v Bosno. Zlasti škoda je za Kovačiča, stoprv 19 let starega izobraženega vrlega mladeniča, katerega je gnalo pravo in čisto navdušenje v boj slovanski. Pred odhodom je še prijatelju obetal za „Slovenski Narod“ iz bosenskega bojišča tudi pisati, a evo, prvo poročilo je nam njegova junaka smrt vsled turškega barbarstva. — Ujeti Mejač je slovenski tiskar iz Ljubljane, najzadnje v Blaznikovej tiskarni. Pogačnik je bil tukaj geometer. Slava za Slovanstvo umrlima, bog pomozij ujetima!

Od bosenske meje, 20. sept. [Izv. dop.]

Pišem vam v naglosti, še predno zopet prestopi moj poročevalec avstrijsko mejo ter gre nazaj v sveti boj za slobodo Slovanstva. Slovenski prostovoljci, kateri so pred tremi tedni iz Ljubljane odšli, so uže dalje časa v Bosni, v Kozari planini, kamor tudi ta gre, ki mi to poroča. Za gotovo ve, da so uže bili v boji in so se hrabro obnesli, a žalibože da je, kakor mu je pravil neki potnik iz Gradiške, jeden izmed njih Pogačnik iz Ljubljane častno smrt storil na bojišči pri Velikem strugu kjer je padel s Pečijevo in Ostojino četo. No nadejam se, da druge slovenske fante še vse zdrave najdem, i da skupaj pahemo na ljutega turškega dušmanina. Slovensko ime je po teh Slovincih kar jih je v boji, častno znano mej vstaši in sigurno boste še čuli o njih. — Moj poročevalec mi je dejal, da bi za te slovenske prostovoljce pisal njihovim prijateljem, naj jim za zimo skušajo kaj preskrpeti, na pr. razen zimskih kapuc kakovo flašo ruma, ker v gorah bode mrzla zima. — To se ve, če se sme ali more!

Iz Zagreba, 23. sept. [Izv. dop.]

Slovenski prostovoljci, kolikor jih je dozdaj šlo v Bosno, se tam vrlo i pogumno obnašajo, a svetoval bi glede na bližeco se zimo, da bi za zdaj ne hodilo jih preveč na pot. Tudi ne manjka ljudij, temuč orožja i drugih vojski potrebnih stvari. V severnej Bosni tri čete operirajo, ki imajo do 2000 prilično oboroženih mož. Če ne pride vnanja pomoč, bodi si od Srbije i Črnogore, bodi si od Avstrije, bodo vstaši težko stanje imeli, zlasti po zimi. Vsi so v poletnej obleki, zato bode

treba jim preskrbeti pozimske obleke, na primer iz domačega „lodna“. Žalostno je, da baš tukaj v Zagrebu je prvi entuziazem izginil, nij pravega delovanja, da si bi se lahko dovolj denarjev po celem deželi nabralo, ko bi se naši prvaki hoteli brigati i podvizati. A možje se zanašajo, da bode Avstrija pomagala i Bosno posedla. Samo da bi se ne varali. Uboga raja, ki se je na slepo vzdignila, češ nekdo mi mora pomagati, pa v tem lahko na cedilu ostane. Le če se vstanek okrepi, imela bode Avstrija povod k intervenciji. S špekulovanjem i diplomatizovanjem se malo opravi, treba je vstašem energičnega delovanja, da tudi še druge za soboj potegnejo.

Veliko skrb imamo zavolj pribeglih rodbin i mnogo ranjenih, katere prinašajo iz Bosne na našo stran. Dajte Slovenci kolikor se da, pobirati stare obleke, koltre, koece, srajce, plabte, šarpije itd.

Iz Belgrada se v „W. T.“ telegrafira 23. sept.: Narod je s skupščino in z vlado tako nezadovoljen, da je mnogo poslancev siljenih svoj mandat položiti. — Turčija hoče po Donavi i Savi vojsko gori pošiljati, da bi prej vstanek zadušila. Srbija bode protestirala in je tudi Rumunijo pozvala, naj se pridruži protestu, ker je Donava rumunsko in srbsko oblastje. — Turki hočejo provocirati poboj s Srbi na meji. Srbski vojni minister je v vsej naglosti poslal štiri bataljone na mejo in pet baterij. Porta bi potem kar v Srbijo marširala. — Češkim „Narodnim Listom“ pak se iz Kragujevca piše, da je po popu Žarku Srbija s Črnogoro popolnem zvezana, ker od granice srbske do granice črnogorske, celih 24 ur daleč mej taborom Žarkovim in mej črnogorskimi Vasojevići je vsa zemlja v vstaških rokah. — „Zastava“ ima iz Belgrada dopis od 19. sept., ki pravi: Ristić je četiri ure v tajnem odboru skupščine govoril. „Fr. Bl.“ se poroča, da je rekel: „Kot Srb sem za vojno, kot minister ne.“ Istemu listu se poroča, da srbske in turške straže na meji lahko vsak trenotek udarijo druga na drugo.

Iz Belgrada se 23. sept. telegrafira „Wien. Tagbl.“: Vsa stoječa vojska maršira na mejo. Pri Aleksincu se delajo šance. Vojne priprave se pridno nadaljujejo. Tudi preko Dubrovnika se istemu listu brzojavlja, da privatni telegrami iz Belgrada obetajo, da Srbija kmalu vojno napove. — Telegraf nosi šifrirane depeše mej Belgradom in Atenami.

Iz Dubrovnika se poroča, da so vstajniški vodje sklenili, tudi potem uničevalni boj nadaljevati, ko bi Srbija in Črna gora ne pomagala.

Pri Stolcu je 16 vasij izdalo od 120 starešin podpisano skupno opomenico, v kateri konzulom povedo, da uže zarad tega ne morejo sprejeti uvetov pomirjenja, katere je Server-paša proglasil, ker nij nobenega poroka, da bi se držali. Vstaja mora napredovati, nij drugače.

Iz Gospiča se „Obz.“ telegrafira 23. sept.: Četa Golubova 300 mož je trčila s 500 Turki 17. t. m. vkup pri Tiskovcu. Turkov je ostalo 6 mrtvih, 3 so ranjeni. 18. sept. je bil pa v Trubarskih dolih hud

boj. Turki so izgubili 65 mrtvih, mnogo ranjenih in 15 konj. Na Martinbrodu je bil tudi boj, 9 Turkov je palo, od naših nij nikjer nobeden mrtev. Dva čardaka (turške hiše) sta izgorela.

Hrvatski „Obzor“ od 23. t. m. pravi: „Vstanek v Bosni in Hercegovini, akoravno je začel se iznenadoma in slabo organiziran, probudil je občno zanimanje in sočut Evrope. Svoboda iztoka postala, kakor se pravi „hoffähig.“ Vsakdo jo prizna in sprejmlje. Pa ako se vstanek probije do spomladi, pa se more vsklikniti: Vsemu svetu zora poka, i Balkanu evo dana!“

Bosensko katoličanstvo in jugoslovanski vstanek. Od več strani se poroča, da katoliški duhovni v vzhodu v Bosni, Hercegovini in Bolgariji žalostno rolo igrajo, ali bolje: bolj proti, nego za vstanek delajo. Za tega del „Obzor,“ ki je tudi organ vrlega prevzvišenega škofa Strossmajerja, v dveh najbrž od poštenega hrvaškega duhovnika pisanih člankih „Fratrom Bošnjakom“ na srce poklada, naj se poboljšajo in pogumno vstašem pomagajo. Opo-minja pri tej priliki, kako se katoličanstvo in papeštvo obnaša nasproti vstanku. Nekdaj so bili oni, pravi, ki so delali za Muhamedanstvo, od rimske stolice ekskomunicirani. Te ekskomunikacije so še veljavne. „Sveta stolica v Rimu bi imela tudi denes v interesu vzvišene misije, katero v svetu zastopa, isti položaj zavzeti, in zavzemala bi ga sigurno, ko bi katoličansko Slovanstvo imelo pravih in srčnih zastopnikov v Rimu. Nesrečne žalibog okolnosti so zakrivilo, da ima katoliško Slovanstvo pri sv. stolici v Rimu take zastopnike, ki več verujejo obrekovanjem, nego resnici, ki nič o Slovanstvu ne razumejo. . . Nevredno, nedostojno in nesrečno bi bilo, ko bi se katolikom v Bosni in Hercegovini po zmagi reči moglo: vi niste pri krvavej vojski bili, niste nikacih žrtev prinesli, ne morete torej niti pri delitvi biti.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. septembra.

V odboru *delegacije* ogerske je grof Andrassy razkladal, zakaj letos nij rudečeknjige predložil. Potem ga je škof Haynald pozval najtoliko pove o orientalnem vstanku kolikor meni, da se svojega stališča more. Andrassy je rekel da o posameznostih ne more govoriti v tem vprašanji. Splošno pak ima njegovo delovanje tri pravice. Prvič meri: na ohranjenje miru; drugič: varovanje naših interesov; tretjič: kolikor je mogoče olajšati pritožbe ki so prouzročile upor. V prvem smeru je monarhija v zvezi s sosednjimi cesarskimi z vspehom delovala, in upanje je, da se mir tudi za prihodnost obrani. Za to pa, da se bodo naši interesi (magjarski ali avstrijski?) popolnem varovali meni da sme porok biti, kar se tiče zabranjenja povrnitve tacihih dogodkov, ne more se več storiti, nego kar je opravičeno in mogoče.

Iz *Tirola* se poroča, da vodje tamšnjih federalistov, Giovanelli in Dipauli, nečeta več mandatov za državni zbor sprejeti.

Hrvatskega sabora predsednika g. Krestića je cesar posebno prijazno sprejel in rekel, da z dopadajenjem sprejema v adresi zagotovljeni izraz zvestobe in udanosti, in naj zboru izreče cesarjevo polno zadovoljnost.

Vnanje države.

Iz *Carigrada* se javlja, da je turška vlada zvedela, da tudi Perzija zbira svojo vojsko na turške meji. V tem strahu je vprašala perzijanskega konzula, kaj to pomenja, a ta je turško vlado potolažil, da Perzija nič hudega ne namerava.

V Perzijanskem glavnem mestu so necega *juda* fanatični suroveži sezgali. Najbrž je bil pravi — jud, t. j. oderuh. In zarad tega so vse evropske vlade, kakor v „N. Fr. Pr.“ beremo, zavzele se in v Perzijo note poslale. Ali če se turški kristijani, Slovani na kolec natičejo, če se vsa raja trpinči, „N. Fr. Pr.“ molči.

Dopisi.

Iz *Koroške*, 24. sept. [Izv. dop.]

Boj za slobodo Slovanstva, ki ga bijó bratje naši na jugu, razumeva se samo od sebe, da je tudi v nas koroških Slovencih vzbudil najgorkejšo simpatije, in da je želja tudi našega slovenskega kmetkega prostaka, da bi se Turku za enkrat in vselej posvetilo, tako daleč, da bi se od Evrope niti sanjalo mu več. Še živé zlasti ustmena poročila mej našim ljudstvom, kako so Turki leta 1492 razsajali po Gorotanu, ko so se enaki grozoviti umori žená in otrok dogojali, kakor jih nam sedaj iz nesrečne Bosne poročajo listi od dné do dné. Vidi se, da toliko stotinj let nij ogladilo surove krutosti surovih Muhomedancev. Še pričajo ostanki tvrdnjavice pri Železnej kapli, kako so bili dušmanini Koroško obiskali, in katerega Slovenca srce bi se ne napolnilo jeze, ko sliši iz ust naših starih dedov muke, ki so jih naši pradedje od Turkov prestali.

In „par nobile fratrum“ se druží s Turkom, in raduje in poskakuje od veselja nad vsako glavo ubitih raja, neka pest ljudij tudi pri vas v Ljubljani, katera osramotuje liberalizem. Še prej, ko vas prahu ne bode, bode vaš čin obsodila in zavrgla roka, ki piše — zgodovino sveta.

Moram utešljivo dostati, da javni list *Koroške*, če uže ne simpatično, vsaj brez da bi srdito napadlai Slované, pišejo o boju v Hercegovini in Bosni.

Naša „mamka“ *Klagenfurterca*, velika podpornica naših brusarjev, mnogo svoje čitatelje bavi z dogodki, ki se godé v državah ameriksanske unije, in to, kar o Hercegovini prinaša, je povsem vsaj istinito.

V Beljaku izhajajoča „*Stid deutsche Zeitung*“ tudi mirno poroča o izčošnem vprašanji. Hvaležni smo radi tema listoma, da vsaj nas na miru pusté. Tudi o „*Blätter aus Kärnten*“ bi bilo lahko tako govoriti, ako bi neko zadno človeče iz — Ljubljane, katerega dopisi na čelu znamenje -a nose, in se baje Zima imenuje, ne skrunilo predalov omenjenega lista z gnojnico svojih možgan. Ko bi bilo le vam znano, kako s slepo strastjo se ono trudi, ometavati z blatom vse, kar „*die Wacht am Rhein*“ peti ne ume! Nij je reči, ki bi se mu bolj hvalevredna zdela, nego gospodarstvo Turka nad Slovanom na Balkanu. Vsak pošten Nемец, vsak ud tako velicega germanskega debela, ki mora biti za narodno oslobojenje vsacemu narodu za vzgled, bode se gotovo obrnil od tacega prisilneža, ki se predrzne kot — (narejen) German govoriti tako zaničljivo o sosedih Germanstva. Vas pa, gosp. Leon, založnik omenjenih „*Blätter aus Kärnten*“, bi uljudno rad opominjal na obijubo, ki ste

jo pri priliki nabiranja naročnikov za prvi broj lista storili, namreč, da ne bodete z listom sovraštva trosili mej Nemce i Slovane, ter upam, da ne bodete več enacih poročil iz Ljubljane sprejemali, ki vašemu listu, ki sicer mirno obravnava narodnostna vprašanja, gotovo niso v čast.

Iz Trsta 22. sept. [Izv. dop.] Vsako leto je bilo preko Trsta okolo pol milijona centov suhih sliv iz Bosne v Ameriko odposlanih, katere dajo lep dobiček. Letošnje leto pa kakor se vidi, ne bode imel vsled vstaje kdo sliv spravljati in sušiti v Bosni. — Po slovenskih pokrajinah pa je sploh kakor se poroča, obilo črešpelj. Torej opozorujem kmete, kateri imajo črešpelj obilo, naj jih brž suše in suhe prodajo.

Magistratova palača, za katero se je tisoče petrosilo, je v jako slabem stanu, vse je razpokano; na enej strani se niža, tako da je v seji mestnih očetov bila interpelacija stavljena, kaj se je storilo prej, ko se je zidalo, in kaj se misli storiti zdaj, da se zabrani ponižava. Torej je vsakemu jasno, kako naše mestno starešinstvo brezobzirno gospodari.

V Trstu je vašemu „Tagblattu“ tovaršica zvesta tetka lažnjiva klepetulja „Triest. Ztg.“ predvčerajnem poročala, da pomirjenje vstašev napreduje, da konzuli z vodji vstašev konferirajo, in da bode kmalu vse v miru. A glej, včeraj pa zopet poroča, da je misijon konzulov izpodletel, da se ne da nič po tem potu doseči. Nadalje daje vsakovratnih svetov, kako naj bi se vstaši sedaj ravnali itd. Gnjusil se pravicoljubnemu človeku, ko take turške liste prebira: s tem pa si vsak sodi, kdo je gospodoželjni prijatelj barbara Turčina. Ko bi zopet Turčin oblegoval nemški Dunaj, ne bi imeli toliko žolca ti širokoustneži, kateri hočejo Slovana z zveličavno svojo „kulturo“ osrečiti, takrat bi zopet klečeplazili in na kolenih prosili Slovanov, da naj jih rešijo Turkov in pogube kakor so jih nekdanj Slovani rešili pod Sobijeskim. Nehvaležno židovsko novinarstvo obsojujejo zdaj vsi italijanski listi, ter jim očitajo barbarstvo in izdajstvo svobode. „Cittadino“ lokalni tržaški list ima obširna in hitra poročila iz bojišča. „Triester Ztg.“ katera vedno njene telegrame krade, je zdaj jako čudno videti, da rajši včasih brez vsacega telegrama izide, nego da bi kaj dobrega od vstašev prinesla.

Komite za vstaških sirot podporo v Trstu dela izvrstno. Nabral je uže več tisoč gl. novcev. Tudi obleke je uže odposlal večkrat ubogim Hercegovcem; zlasti se mora reči da Italijani prav veliko v ta namen darujejo, ker gojijo prave simpatije za slobodo Hercegovcev.

Iz zasnesljivega vira se poroča, da bode v kratkem rusko in angleško brodovje v jadransko morje prišlo. Kaj to pomenja, ugiba se v višjih krogih. Amerikanska kórveta je nenavadno dolgo tukaj in še ne misli odjadrati, tudi to ima svoj pomen.

Iz Novega mesta 24. sept. [Izv. dop.] Objavili smo uže o eksistenci novega kazinskega „Streichquartetta“ in o njegovi metamorfozi v „Sw eig quartet“, ali ne zabimo še nekoliko notificirati o njegovem sedanjem „status quo“. — Problematično je bilo dolgo časa, li se bode še kdaj novi kazinski „Streichquartet“ iz polhovega spanja probudil ali ne, kajti oropan instrumentov mo-

ral je mirno in tiho počivati in čakati na tiste nove instrumente, katere so mu kupiti obljubili naši nemčurski magnati, mej katerimi je bil tudi neki mladi gospod rojen „Belikranjec“, v svojih dijaških letih še narodnjak in celo predsednik necega slovenskega bralnega društva mej dijači, ki se je bil zavezal in prisegal, do smrti domovini zvest ostati — a sedaj dela zoper svoje domorodce. (Je-li to značaj takega poštenjaka?!) — Podvizali so se tedaj nabirati in beračiti novčiče za nove instrumente kar se je jim še precej o početku posrečilo, ker petaki so skupaj frelili, da je bilo veselje in jako veliko upanja za dobri vspeh, ali vendar pri vsem tem bil je znesek le še — premejen za nove instrumente. — Kaj je bilo torej storiti? Svetoval je njim njih kapelnik pri kakem polku stare kupiti, misleč boljše je nekaj nego nič, samo da še v službi ostane in res se je tako tudi zgodilo. Obrnili so se na neki hrvatski polk s prošnjo jim starih, preigranih instrumentov za dobro plačo poslati, katere so tudi dobili, — ali roba je bila, kakor bomo pozneje čuli „non plus ultra“. Prejemsi instrumente, pomanjkovalo jim je zopet duševnih močij, kajti poklicana sta bila dva njih godcev k vojaškim vajam v Ljubljano in tako je bilo nim le še nemogoče belega dne dočakati. Čuli smo tudi, da se je peljal mej tem časom v Ljubljano neki trgovec, ki je prav pridno pregovarjal in izpodbadal oba godca, da bodeta pač tudi po vajah „Streichquartet“ zvesta ostala, kar se pa nij zgodilo, temveč sta prišedša od vaj takoj podala se k vodji meške godbe in ga prosila, da bi ju nazaj sprejel, da sta v tem oziru nedolžna i le podkupljena bila. Bila sta tedaj kot nekriva izpoznana, zopet k meškej godbi vzeta. Sigurno je bilo uže skoraj, da bo polehkoma „Streichquartet“ le zamreti moral, ko bi se ne bil jeden zadnjih dveh — zopet „pridobiti“ pustil. Šel ga je „dobivat“, kot zastopnik nemčurske inteligencije mladi tabaktrafikant, volgo „kulturträger“, ki je tako dolgo za njega baratal, da ga je „dobil“, mogoče da mu je tudi obljubil, da mu bo njegov oče kake „olbascke za skolne“ dal. Godec je bil dobljen za mejhen denar i „Streichquartet“ je sedaj zopet — komplet. Jel se je uže pretečeno nedeljo producirati, ali reči moramo, da je bilo tako praskanje, da nijmo bili v stanu razločiti, dasiravno smo še nekoliko ušes s soboj imeli, je-li res kazinski „Streichquartet“ ali so kake ciganske citre. Poslušalcev je bilo res mnogo, večjidel njegovi podporniki, ki so ploskali z rokami in nogami, samo da so zakrili lepo harmonijo, ki je odmevala ko zvona glas k našim ušesom in povzdignili njih suhoparni „Streichquartet“, ki se bode kmalu zopet porušil. Dotistega časa pa mu želimo vse dobro, posebno pa boljših instrumentov, da bode s časom vendar kaj poštenega meška godba v roke dobila.

—o—

Domače stvari.

— (K Miroslavu Hubmajerju) na bojišče sta te dni odpotovala zopet dva prostovoljca, oba tiskarja. Jeden, Švicar porodu, je prišel iz Švice, kjer je nekdanj s Hubmajerjem skupaj delal v nekej tiskarni, v Ljubljano. Tukaj se mu je pridružil mlad Slovenec, ter sta oba se odpeljala v Dalma-

cijo. Opozorjali smo ju na velike težave, vendar se nijsta dala vzdržati. Pri tej priliki naj omenimo, da je Miroslav Hubmajer rojen Ljubljančan in da njegovi starši še tukaj živè. Miroslav je prepotoval Nemčijo in Švico. Vrnivši se v Ljubljano, je tukaj delal v Bambergovej tiskarni in bil predsednik tukajšnega tiskarskega društva. Pri slavnosti na čast 50letnega delovanja tiskarja Kadržabeka je Hubmajer imel slavnostni nemški in slovenski govor. Malo tednov pozneje, ko so se slišali prvi glasovi od vstanka v Hdrcegovini, zapustil je na tihem Ljubljano in šel kot prvi slovenski prostovoljec v vstaški tabor v Hercegovino.

— (Pri malarji g. Franketu) v „Hotel Evropa“ drugo nadstropje durna številka 19 more se do srede videti velika slika Valvazorjeva, ki jo je izdelal g. Franke za g. Kecla v Kamniku. Od Valvazorja se je ohranila samo v njegovej svetoznanej knjigi podoba v jeklo rezana. Po tej je g. Franke zares mojstersko delo na platno oživil. — Okvire je jako okusno naredil ljubljanski lesorezec g. Mlakar.

— (Slepar.) Zasačili so četrtek policaji necega ljubljanskega krojača R., kateri je menda velikansko sleparstvo s hranilničnimi bukvicami in posojilom denarjev za jako visoke obresti uže več časa na tihem prav izvrstno in izdatno znal delati. Našli so pri njem več menjic in pobotnic, govori se tudi o ponarejenih bankovcih najdenih pri njem.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni z želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, fumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih nob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih i mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pranih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja je izrekam gledé Revalescière du Barry sestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav. Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, prvi profesor medicine na vsučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujsalo, ter vedno bijovalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespantji, treslici na vseh udih, shušjanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespantji in hujsanji.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljca višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsni.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plahastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Cernovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjarnih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povztojih. (229)

UMRILI V LJUBLJANI

od 20. do 23. septembra:

Rudolf Kristan, 3 l., dete hišnikarja vsled božjasti. — Marija Kubica, 1 mes., dete železniškega delavca vsled božjasti. — Pavlina Tekavec, 3 mes., magazinskega delavca otrok, vsled božjasti. — Mar. Sobolta, 10 l., hči delavca v bolnišnico uže umirajoča prinešena. — Ant. Mehle, 13 ur, dete trgovca, vsled neugodnega ploda. — Marjana Jerman, 29 l., vsled slabosti v bolnišnici. — Lorenc Mercar, 26 l., vsled ranjenja v bolnišnici.

Tržne cene

v Ljubljani 25. septembra t. l.

Pšenica 5 gld. 30 kr.; — reš 3 gld. 60 kr.; — ječmen 2 gld. 40 kr.; — oves 1 gld. 90 kr.; — ajda — gl. — kr.; — prosó 2 gld. 40 kr.; — koruza 3 gld. — kr.; krompir 1 gld. 60 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 48 kr.; — špeh tršen — gld. 44 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent 1 gld. 25 kr.; — drva trda 6 gold. 80 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 25. septembra.

(uvirno telegrafsko poročilo.)

Št. 80.416.	Gosp. F. V. Beneke,	prvi profesor medicine na vsučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujsalo, ter vedno bijovalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.
St. 79.810.	Gospo vdovo Klemmovo,	Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.
St. 64.210.	Markizo de Brehan,	boleha je sedem let, na nespantji, treslici na vseh udih, shušjanji in hipohondriji.
St. 65.715.	Gospodični de Montlouis	na neprebavljenji, nespantji in hujsanji.
St. 75.970.	Gospoda Gabriela Tešnerja,	slušateljca višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.
St. 75.877.	Flor. Köllnerja,	c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsni.
St. 75.928.	Barona Sigmo	10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Neki trgovec

in hišni posestnik, ki ima zraven še druge dohodke, si želi v zakon dekle, staro 25 do 35 let, z nekoliko premoženjem, in da bi znala tudi kuhati, pisati in brati.

Pisma z fotografijo, če je mogoče, naj se pošiljajo A. n. 33 na administracijo „Slov. Naroda“ v Ljubljano. (316—3)

Tržnica.

23. septembra:

Evropa: Weis iz Siska. — Zupan iz Reke. — Grünberg iz Celovca. — grof Zichy iz Ogerskega. Pri sioni: Jeglič iz Gorice. — Comuzi iz Trsta. — Žnidaršič iz Idrije. — Petovar iz Koroškega. — Schuster iz Trsta. — Lamovec iz Zagorja. — Deisinger iz Dunaja. — Habinkovec iz Zagreba. — Stenovec iz Zagorja. — Löbl iz Monakova. Pri Bistrici: Gutman iz Toplice. — Klaus iz Dunaja. — Gorjup iz Trsta. — dr. Geletič iz Reke.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Jesenska in zimska saisona!

Konfekcijska, moderna in manufakturna zaloga

L. Wallenka,

v Ljubljani, glavni trg št. 7.

kateri priporoča

Najnovejši snovi oblačil za gospe in suknene snovi za gospode, shawle, plaide itd., preproge, kavne servijete, mobilske snovi, pregrinjaja, Rouleaux, koltre, kočice itd. **platneno blago**, sortirano; na izbi o snovi za oblieko po prav nizki ceni, 27 kr. vatel. Na željo pošiljajo se izgledki franko, cene uže znano prav nizke. (320)

Mazilo

za pege, lišaje, bradovice, rudečico itd. To mazilo prežene, ako se rabi le 10 večerov, pege, lišaje itd. — Lonček velja z navodom vred 70 kr.

Dobiva se čista (282—10)

v deželjskeji lekarni v Gradcu, Sackstrasse.

Glavna zaloga za Kranjsko

v lekarni pri „goldenen Einhorn“ g. Viktorja Trnkóczy-ja, v Ljubljani na glavnem trgu št. 4.

Važno za gospodarje!

Zaloga poljedeljskih mašin

od

B. Smetan v Gradcu (Griesgasse),

priporoča svoje najboljše in prav cenó

Ročne mlatilne mašine s patentiranimi vreten-skimi bobni po 110 gld.

Vlačilne mašine od 270 do 300 gld.

Vinte za žito snaziti, male 35 gld., velike 50 gld.

Trieur (mašina za iztrebljenje kokolja in grahova) 135 gld.

Ročna mašina za ličkanje turšice 35 gld.

Ročni mlin za debelo mleti, mali 75, veliki 95 gld.

Rezalnik za repo ribati, mali 35 gl., veliki 50 gld.

Preše za vino in sadni mošt od 100 do 365 gld.

Škoporezne mašine od 75 do 100 gld.

Plugi razne vrste od 12 do 20 gld.

Katalogi in zapiski cen se franko pošiljajo, če se želi. (280—9)

Prava čebulja za brado,

katere učinek se garantira, pospešuje rast brade neverjetno hitró, tako, da dobé v kratkem času celó 15 letni mladeniči polno in veliko brado, kar potrjuje na tisoče spričevalov.

Vaše blagorodje!

Veseli me, da morem Vam poročati o meni poslani čebulji za brado, ki je res dobro sredstvo. Malo časa je, kar jo rabim ali zadostovala je, da sem dobil veliko brado. Za znanice moje potrebujem še dalje dva paketa, katera mi blagovolite poslati po pošti.

S odličnim spoštovanjem

K. Lindhardt.

Line, 25. junija 1872.

Vaše blagorodje!

Blagovolite mi poslati po poštnem povzetju 1 paket čebulje za brado. Isto so mi prijatelji priporočali, da je izvrstno sredstvo za bradno rast. Prosim Vas torej, da mi jo kmalu pošljete.

Opava, 5. decembra 1871.

Ant. Toman, gozdarski adjunkt.

Cena 1 paketa z priloženim navodom 2 gld. 10 kr.

Po pošti 10 kr. več.

Skladišče ima na Dunaji: g. Filip Neustein, lekar I. Plankengasse. V Gradcu: g. H. Kielhauser, Sporgasse 3. (242—10)

Učiteljska služba

izpraznena v Cezanjovcih se razpisuje s plačo od 550 goldinarjev, sè prostim stanovanjem in eventualno s dohodkim organista.

Stovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj se oglašijo tukaj do 20. oktobra tega leta. (317—2)

Okrajni šolski svét v Ljutomeru,

19. septembra 1875.

Mjilo iz olja solnčnih rož,

1 kos za 50 kr.

je zadosti, da se vse pege odpravijo.

Eno samo enkratno umivanje z mojim **mjilom iz olja solnčnih rož** pravi, da se trda, razpočena koža takoj izpremeni v nježno, mehko in vojno. Duh **prekosi** vse indijske blagodišave. Dela jo (292—6)

Ferdinand Fritsch,

Dunaj, I. okraj, Schulerstrasse št. 20,

Fabrikant kemično-tehničnih posebnostij.

Glavna zaloga

pri g. Anton Krisperju v Ljubljani.

Lekarna Piccoli.

„K angelju“ v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje, pasovi za počene, uretrane in maternične brizgije.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsm enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. de Reseda flacon 1 gld.

Esprit dto. de Ylang-Ylang flacon 1 gold.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini bolezni. Velika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—109)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik Graca, uz koje se naziva Panzionat za bolesi od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povir. mora. Od Graca leži po sahata udaljeno. Bolesi se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje takodjer najnovije zgode (apparate) lekarske.

Izveštaje podeljuje Upraviteljstvo (Direction). (315—2)

Lekarna in isk „Narodne lekarne“.